

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Javna ustanova «Djeca Sarajeva»
S A R A J E V O**

Broj: 02-01-435 /21.god
Datum: 07.07.2021.god

07-07-2021

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje
n/r ministricice Naida Hota-Muminović**

PREDMET: Odgovor na Inicijativu broj 11-03-02-23873-1/21 od 14.06.2021.godine

Poštovana,

Javna ustanova „Djeca Sarajeva“ u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju KS i Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje KS uključuju djecu sa razvojnim poteškoćama, hroničnim oboljenjima. Vrste teškoća su navedene u pedagoškim standardima i normativima KS –član 5. S tim u vezi dijete koje je oboljelo od dijabetesa Tip 1 boravi i integriše se sa drugom djecom u vrtićima. Da bi ostvarilo prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju KS-prema članu 8. tretman koji zaslužuju, a u skladu sa podzakonskim aktima JU „Djeca Sarajeva, „Pravilnik o kućnom redu JU „Djeca Sarajeva“, „Program sigurnosno-zaštitne mjere i protokoli postupanja u rizičnim situacijama u vrtićima JU Djeca Sarajeva“, želimo da Vas informišemo da je održan sastanak sa Pedsjednicom Udruženja oboljelih od dijabetesa, g-đom Almom Mulaosmanović, da vas upoznamo da već nekoliko godina dvoje djece boravi u vrtiću na području Općine Novi grad (vrtići „Dječiji grad“ i „Srećica“). Kao što pedijatri i ljekari specijalisti preporučuju, u vrtićima u kojima su integrisana djeca sa ostalim razvojnim poteškoćama se redovno prate od strane stručnih saradnika i u saradnji sa roditeljima borave na poludnevnom boravku, kako bi obavili i druge stručne tretmane.

Za djecu koja su oboljela od dijabetesa Tip 1. roditelji ukoliko dostave u pismenoj formi način prehrane, dostavlja se kuhinji i priprema se poseban individualizirani jelovnik i prehrana za to dijete (mjeri se količina svake pojedine namirnice u obroku). Tokom boravka djeteta oboljelog od dijabetesa Tip 1. odgajatelji tokom odgojno-obrazovnog rada u odgojnoj grupi u kojoj boravi dijete često prate senzor za očitavanje vrijednosti GUK-a te uz pomoć čitača veoma često kontrolišu, provjeravaju i bilježe vrijednost šećera u krvi. Roditelji ostavljaju u ruksaku bombonu, flaširanu vodu, i daju upute kako djelovati ako nastupi hipoglikemija i hiperglikemija. Odgajatelji ne daju inzulin. To isključivo daju roditelji i takva je praksa i u ostalim regijama u predškolskim ustanovama. Odgajatelji tokom rada upoznaju djecu o bolesti, pravilnoj ishrani, ali rana dob za ovaj period kada govorimo o doživotnom autoimunom oboljenju jeste uspostavljanje partnerskog odnosa sa roditeljima i potrebom za pojačanom njegom djetetu od strane roditelja.

Uposlene medicinske sestre u odgojnim grupama borave u svojim grupama ranog uzrasta. Dijete koje boluje od dijabetesa TIP 1. boravi sa ostalom djecom i u drugim odgojnim grupama, redovno se mora pratiti, posebno prilikom prehrane. Pored tog oboljenja, poznato je da u vrtićima sa medicinskim nalazima borave i djeca koja imaju epilepsiju i ostale razvojne smetnje. Predlažemo da se uposli voditeljica za praćenje djece koja su oboljela od hroničnih bolesti, po općinama, koje će pored završenog zdravstvenog studija, u saradnji sa pedijatrom i ljekarom specijalistom pratiti kod djeteta vrijednost šećera u krvi (niska-

visoka vrijednost), korištenje pribora za mjerjenje razine šećera u krvi (lanceta, test, trakice/glukometar i neophodno vođenje dnevne evidencije u dogovoru sa odgajateljem, kuharicom, roditeljem, jer ako se uspije pomoći roditelju da ima kraće radno vrijeme prema Zakonu o radu F B i H za djecu koja su u ranoj dobi, a imaju dijagnozu dijabetes TIP 1, obezbijedit će se najbolji mogući razvojni ishod za dijete.

Odgajatelji posjeduju visoku motivaciju, postoji međusobno povjerenje odgajateljskog stručnog tima, ali smatramo da tekst koji je prijedlog od strane Udržnja obiteljih id dijabetesa Tip 1. treba da se provjeri, da se održe sastanci i sa odgajateljima, ljekarima specijalistima, kako bi se iznašlo najbolje rješenje i zaposlilo stručno lice koje će pratiti redovno uključivanje djece i poduzeti odgovarajuće mjere. Ovdje se govori o hipoglikemiji/hiperglikemiji, brzoj reakciji djelovanja. Javna ustanova „Djeca Sarajevo“ je imala zaposlenog pedijatra prije 1992 godine, i smatramo da ustanova koja ima preko 2900 djece može uposlitи ljekara pedijatra i stručnu zdravstvenu voditeljicu koja će biti sposobljena da pruža medicinske i druge tretmane, a ne da se obavezuju odgajatelji. Kao što i roditelj čije dijete boravi u vrtiću JU „Djeca Sarajevo“, a oboljelo je od dijabetesa TIP 1, g-đa Admira Kulović-Jusić izjavljuje u medijima da inzulin može u ranom dobu samo davati roditelj zbog ranog uzrasta i brzih promjena i zdravstvenog stanja kod djeteta.

S poštovanjem,

Dostaviti:
-naslovu
-evidencija i arhiva

